

Informácia k zavedeniu riadneho režimu tichších trás od 8. decembra 2024

V súlade s čl. 5a nariadenia Komisie (EÚ) č. 1304/2014 z 26. novembra 2014 o technickej špecifikácii interoperability týkajúcej sa subsystému „železničné koľajové vozidlá – hluk“, ktorým sa mení rozhodnutie 2008/232/ES a zrušuje rozhodnutie 2011/229/EÚ (ďalej len „TSI NOI“), sa **od 8. decembra 2024** zavádza riadny režim prevádzkovania tichších trás.

„Tichšia trasa“ je časť železničnej infraštruktúry s minimálnou dĺžkou 20 km, na ktorej bol priemerný denný počet nákladných vlakov prevádzkovaných v noci, vyšší ako 12. Základom pre výpočet tohto priemerného počtu je nákladná doprava v rokoch 2015, 2016 a 2017. Ak sa nákladná doprava v danom roku z neočakávaných príčin líši od priemeru viac ako o 25 %, dotknutý členský štát môže vypočítať priemernú hodnotu zo zvyšných dvoch rokov.

Zoznam tichších trás, ktorý je v súčasnosti zverejnený na stránke ERA, bol oznámený Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky v novembri 2019 podľa návrhu ŽSR, ktorý vychádzal z nákladnej dopravy v rokoch 2015 – 2017.

Tabuľka č. 1

Zoznam tichších trás v SR oznámený v roku 2019, platný do 14. decembra 2024:

<i>Tichšia trasa</i>	<i>Úseky trasy</i>	<i>Jedinečná identifikácia úseku (Číslo trate podľa tab. traťových pomerov)</i>	<i>Tichšia trasa sa začína/končí na hraniciach členského štátu</i>
Čierna nad Tisou št. hr. – Kúty št. hr.	Čierna nad Tisou št. hr. – Košice	101 A	Áno
	Košice – Kraľovany	105 A	Čierna nad Tisou št. hr. (SK/UA)
	Kraľovany – Púchov	106 A	
	Púchov – Bratislava hlavná stanica	125 A	Kúty št. hr. (SK/CZ)
	Bratislava hlavná stanica – Kúty št. hr.	126 A	
Žilina – Čadca št. hr.	Žilina – Čadca št. hr.	106 D	Áno Čadca št. hr.

			(SK/CZ)
Barca – Zvolen osobná stanica	Barca – Plešivec	109 A	Nie
	Plešivec – Zvolen osobná stanica	115 A	

V súlade s čl. 5c bodom 2 TSI NOI sa zoznam tichších trás aktualizuje **po 8. decembri 2024** najmenej každých päť rokov s tým, že na základe postupu stanoveného v dodatku D.2 TSI NOI sa aktualizácie uplatňujú od **najbližšej zmeny cestovného poriadku** po ich zverejnení, teda v súlade s legislatívou upravujúcou harmonogram procesu pridelovania kapacity infraštruktúry najskôr **od polnoci zo 14. na 15. decembra 2024**. Z uvedeného vyplýva, že **v období od 8. do 14. decembra 2024 platí pôvodný, neaktualizovaný zoznam tichších trás, tabuľka č. 1.**

Ministerstvo aktualizáciu zoznamu tichších trás pripravilo podľa podkladov od ŽSR, pričom vychádzalo z nákladnej dopravy v rokoch 2021 – 2023. Nižšie uvedený aktualizovaný zoznam tichších trás bol už zaslaný do ERA a následne bude zverejnený aj na webovom sídle ministerstva.

Tabuľka č. 2

Aktualizovaný zoznam tichších trás v SR oznámený v roku 2024, platný od 15. decembra 2024:

<i>Tichšia trasa</i>	<i>Úseky trasy</i>	<i>Jedinečná identifikácia úseku (Číslo trate podľa tab. traťových pomerov)</i>	<i>Tichšia trasa sa začína/končí na hraniciach členského štátu</i>
Košice – Varín	Košice – Kraľovany	105 A	Nie
	Kraľovany – Varín	106 A	
Žilina – Čadca št. hr.	Žilina – Čadca št. hr.	106 D	Áno <i>Čadca št. hr. (SK/CZ)</i>
Palárikovo – Galanta	Palárikovo – Galanta	120 A	Nie
Bratislava hlavná stanica – Kúty št. hr.	Bratislava hlavná stanica – Kúty št. hr.	126 A	Áno <i>Kúty št. hr. (SK/CZ)</i>

Zároveň manažér infraštruktúry (ŽSR) má povinnosť zabezpečiť aktualizované označenie tichších trás v registri železničnej infraštruktúry (RINF), **do 8. decembra 2024**.

V zmysle čl. 5a TSI NOI možno **od 8. decembra 2024** prevádzkovať na takto označených trasách len tie vozne patriace do rozsahu pôsobnosti TSI WAG, ktoré patria do niektorej z kategórií vymedzených v bode 7.2.2. TSI NOI (so zohľadnením určitých výnimiek, ako stanovuje TSI NOI, a osobitných pravidiel pre SK v bode 7.4.2 písm. g)).

7.2.2. Dodatočné ustanovenia pre uplatňovanie tejto TSI na existujúce nákladné vozne

Obmedzenie prevádzky uvedené v článku 5a sa neuplatňuje na nákladné vozne prevádzkované najmä na tratiach so sklonom viac ako 40 ‰, nákladné vozne s maximálnou prevádzkovou rýchlosťou vyššou ako 120 km/h, nákladné vozne s maximálnym zaťažením nápravy vyšším ako 22,5 t, nákladné vozne prevádzkované výlučne z dôvodu prác na infraštruktúre a nákladné vozne používané v nehodových pomocných vlakoch.

7.2.2.2. Nákladné vozne prevádzkované na tichších trasách

V rámci svojej oblasti používania sa môžu na tichších trasách prevádzkovať nákladné vozne patriace do jednej z týchto kategórií:

- *nákladné vozne s vyhlásením ES o overení podľa rozhodnutia 2006/66/ES,*
- *nákladné vozne s vyhlásením ES o overení podľa rozhodnutia 2011/229/EÚ,*
- *nákladné vozne s vyhlásením ES o overení podľa tejto TSI,*
- *vozne vybavené niektorým z týchto prvkov:*

- *trecie prvky pre brzdy pôsobiace na jazdnú plochu kolies, na ktoré sa vzťahuje vyhlásenie ES o zhode v súlade s touto TSI,*
- *trecie prvky pre brzdy pôsobiace na jazdnú plochu kolies uvedené v dodatku G,*
- *brzdové kotúče plniace funkciu prevádzkového brzdienia,*
- *nákladné vozne vybavené kompozitnými brzdovými kláťkami uvedenými v dodatku E plniacimi funkciu prevádzkového brzdienia. Prevádzka týchto nákladných vozňov na tichších trasách sa obmedzuje v súlade s podmienkami opísanými v tomto dodatku.*

7.4. 2.

g) Konkrétne pravidlá implementácie pre nákladné vozne prevádzkované na tichších trasách na Slovensku

(„T“) Okrem nákladných vozňov uvedených v bode 7.2.2.2 sa môžu na tichších trasách na území Slovenska prevádzkovať tieto existujúce nákladné vozne:

— nákladné vozne s obručovými kolesami do 31. decembra 2026,

— nákladné vozne s podvozkom typu 26-2.8 vybavené liatinovými kláťkami P10 do 31. decembra 2036,

— nákladné vozne, ktoré si vyžadujú inštaláciu limitného ventilu, aby mohli byť liatinové kláťky nahradené kompozitnými brzdovými kláťkami, do 31. decembra 2036.

(„P“) Nákladné vozne s podvozkom 2TS určené na prepravu medzi Slovenskom a tretími krajinami, pri ktorej dochádza k výmene podvozku v pohraničnej stanici.

4. 4. 1. Osobitné predpisy pre prevádzku nákladných vozňov na tichších trasách v prípade prevádzky za mimoriadnych okolností

Opatrenia v prípade mimoriadnej udalosti stanovené v bode 4.2.3.6.3 TSI OPE sa týkajú aj prevádzky nákladných vozňov, ktoré nie sú v súlade s bodom 7.2.2.2 tejto prílohy, na tichších trasách.

Toto opatrenie možno uplatniť na riešenie kapacitných alebo prevádzkových obmedzení spôsobených poruchami železničných koľajových vozidiel, extrémnymi výkyvmi počasia, nehodami alebo mimoriadnymi udalosťami, ako aj poruchami infraštruktúry.

4. 4. 2. Osobitné predpisy pre prevádzku nákladných vozňov na tichších trasách v prípade prác na infraštruktúre a údržby nákladných vozňov

V prípade činností údržby nákladných vozňov je na tichších trasách možná prevádzka nákladných vozňov, ktoré nie sú v súlade s bodom 7.2.2.2, ak je na prístup do údržbárskych dielní k dispozícii iba tichšia trasa.

V prípade prác na infraštruktúre, pri ktorých je jedinou vhodnou alternatívou tichšia trasa, sa uplatňujú opatrenia v prípade mimoriadnej udalosti stanovené v bode 4.4.1.

Na záver upozorňujeme, že zákonom č. 307/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, je v nadväznosti na porušenie povinností prevádzky na tichších trasách upravený **správny delikt sankcionovateľný bezpečnostným orgánom** (§ 109 ods. 7).

§ 109 ods. 7 písm. c) zákona č. 514/2009 Z. z.

Bezpečnostný orgán uloží pokutu od 2 000 eur do 30 000 eur železničnému podniku, ktorý

c) použije na železničných tratiach podľa osobitného predpisu^{36aaa)} železničné vozidlo, ktoré nie je v súlade s osobitným predpisom,^{36aaaa)}“.

^{36aaa)} Čl. 5b nariadenia Komisie (EÚ) č. 1304/2014 z 26. novembra 2014 o technickej špecifikácii interoperability týkajúcej sa subsystému „železničné koľajové vozidlá – hluk“, ktorým sa mení rozhodnutie 2008/232/ES a zrušuje rozhodnutie 2011/229/EÚ (Ú. v. EÚ L 356, 12. 12. 2014) v platnom znení.

^{36aaaa)} Bod 7.2.2. a bod 7.4.2. písm. g) prílohy nariadenia (EÚ) č. 1304/2014 v platnom znení.“.

Aplikačná prax:

Zároveň pre jednoznačnú aplikačnú prax uvádzame, že vozidlo nemusí byť v súlade s ustanoveniami TSI NOI, ktoré sa týkajú vybavenia vozňov na tichšej trase, v prípade, ak prichádza z trate, ktorá nie je tichšou trasou, do stanice, ktorá je súčasťou tichšej trasy, ale nepokračuje ďalej po tichšej trase.